

Gemeenschappelijk advies over de “Energy Enhancement System-techniek (EESystem)” *

De Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België (KAGB) en de Académie royale de Médecine de Belgique (ARMB) hebben een adviesvraag ontvangen van het Informatie- en Adviescentrum inzake Schadelijke Sektarische Organisaties (IACSSO) over de Energy Enhancement System-techniek (EESystem).

De structuur van dit advies volgt de verschillende vragen die zijn gesteld:

- Is de EESystem-techniek gevalideerd door Evidence-Based Medicine (EBM)? Heeft die heilzame en/of genezende effecten op verschillende vormen van kanker en depressie?

Er zijn geen wetenschappelijke publicaties gevonden omtrent het EES-systeem en in het bijzonder omtrent de effecten op depressie.

De website van EESystem vermeldt uitdrukkelijk dat het EESystem en de bijbehorende producten niet bedoeld zijn voor medisch gebruik, diagnose of behandeling. *“The Energy Enhancement System™ (EESystem™) and its products are not intended for medical use, diagnosis, or treatment. It does not provide medical advice, prescribe, treat, cure, prevent, or diagnose any illness. EESystem is explicitly not designed, manufactured, sold, or represented for the diagnosis, treatment, mitigation, or prevention of any disease, disorder, or abnormal physical state, or their symptoms in humans, nor for restoring, modifying, or correcting the body structure of human beings”.*
(<https://www.eesystem.com/faqs>).

- Maakt een beoefenaar van de geneeskunde die een beroep doet op die praktijk - die beweert het zelfgenezend vermogen van het lichaam te versterken en zo bij te dragen aan de behandeling van patiënten -

Avis commun sur « l’Energy Enhancement System (EESystem) » †

L’Académie royale de Médecine de Belgique (ARMB) et la Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België (KAGB) ont reçu une demande d’avis du Centre d’Information et d’Avis sur les Organisations Sectaires Nuisibles (CIAOSN) sur l’Energy Enhancement System (EESystem).

La structure de l’avis est élaborée en fonction des différentes questions qui ont été adressées :

- La technique EESystem est-elle validée par la Evidence-Based Medicine (EBM) ? Offre-t-elle des effets bénéfiques et/ou curatifs sur les différentes formes de cancer ainsi que la dépression ?

Aucune publication scientifique n’a été trouvée concernant le système EESet, en particulier, ses effets sur la dépression.

Le site web d’EESystem indique que l’EESystem et ses produits ne sont pas destinés à un usage, un diagnostic ou un traitement médical. *«The Energy Enhancement System™ (EESystem™) and its products are not intended for medical use, diagnosis, or treatment. It does not provide medical advice, prescribe, treat, cure, prevent, or diagnose any illness. EESystem is explicitly not designed, manufactured, sold, or represented for the diagnosis, treatment, mitigation, or prevention of any disease, disorder, or abnormal physical state, or their symptoms in humans, nor for restoring, modifying, or correcting the body structure of human beings”.*
(<https://www.eesystem.com/faqs>).

- Un praticien de l’art de guérir qui recourrait à cette pratique - prétendant renforcer la capacité du corps à guérir de lui-même et ainsi contribuer à soigner des patients - se rend-il coupable de manquements

* Het advies werd voorbereid door Stefaan Callens (voorzitter), Karin Haustermans en Bernard Sabbe voor de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België, en Elie Cogan, Eric Constant en Didier Giet voor de Académie royale de Médecine de Belgique.
De Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België en de Académie royale de Médecine de Belgique keurden het advies goed op 25 januari 2025.

† L’avis a été préparé par Stefaan Callens (président), Karin Haustermans et Bernard Sabbe pour la Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België, et Elie Cogan, Eric Constant et Didier Giet pour l’Académie royale de Médecine de Belgique
La Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België et l’Académie royale de Médecine de Belgique ont approuvé l’avis en date du 25 janvier 2025.

zich schuldig aan disciplinaire overtredingen volgens de Ethische Code (en in het bijzonder artikel 4 ervan)?

De Orde der Artsen heeft alleen rechtsmacht over artsen. Ze heeft geen rechtsmacht over derden die geen arts zijn. De Orde kan alleen gerechtelijke stappen ondernemen tegen een arts als hij of zij een fout heeft begaan die “van dien aard is dat de regels van de medische plichtenleer worden geschonden of de eer of waardigheid van het beroep wordt aangetast”. Als blijkt dat het gebruik van het EESysteem niet overeenkomt met de huidige wetenschappelijke kennis (zie eerste vraag), kan een dergelijke praktijk als strijdig met de regels van de medische plichtenleer worden beschouwd. Houd er rekening mee dat de Code voor Medische Ethiek op zichzelf niet bindend is voor artsen.

Naast het disciplinaire aspect, vormt de behandeling van een patiënt volgens een praktijk die geen enkele wetenschappelijke basis heeft een schending van artikel 4 van de wet van 22 april 2019 betreffende de kwaliteitsvolle praktijkvoering (*plicht voor de gezondheidszorgbeoefenaar om zich te laten leiden door relevante wetenschappelijke gegevens*) en artikel 5 van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt (*recht op kwaliteitsvolle dienstverlening die beantwoordt aan zijn behoeften*). Als deze bepalingen niet worden nageleefd, kan de arts (of gezondheidszorgbeoefenaar) worden vervolgd door de Federale Commissie voor toezicht op de praktijkvoering in de gezondheidszorg. De arts (of gezondheidszorgbeoefenaar) kan ook burgerrechtelijk aansprakelijk worden gesteld als de cliënt/patiënt schade heeft geleden.

Als de praktijk niet gebaseerd is op enige wetenschappelijke basis, en als de daders ervan niet-bestaande hoop op genezing wekken bij hun cliënten/patiënten, kunnen de daders ook strafrechtelijk vervolgd worden (voor bijvoorbeeld oplichting, artikel 496 van het Strafwetboek).

- Valt de Energy Enhancement System-techniek binnen het Belgische wettelijke kader van de geneeskunde?

- Is het feit dat wellnessinstituten zonder artsen EESysteem-sessies aanbieden een onwettige uitoefening van de geneeskunde?

De geneeskunst omvat de geneeskunde (de tandheelkunde inbegrepen) en de artsenijsbereidkunde (art. 1 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen).

Uit art. 3 van voormelde wet vloeit voort dat wordt beschouwd als onwettige uitoefening van de geneeskunde, het *gewoonlijk* verrichten door een *persoon die geen arts* is van elke handeling die tot doel

disciplinaires au regard du code de déontologie (et notamment au regard de son article 4) ?

L'Ordre des médecins n'est compétent que à l'égard des médecins. Il n'a aucune compétence vis-à-vis de tiers qui n'interviennent pas en tant que médecin. L'Ordre ne peut poursuivre un médecin que si celui-ci a commis une faute qui est « de nature à violer les règles de la déontologie médicale et ou à entacher l'honneur ou la dignité de la profession ». S'il s'avère que le recours à l'EESystème ne correspond pas aux connaissances scientifiques actuelles (voir première question), une telle pratique pourrait être considérée comme contraire aux règles de la déontologie médicale. Il faut aussi tenir compte du fait que le Code de déontologie médicale en soi n'est pas contraignant pour les médecins.

Outre l'aspect disciplinaire, le fait de soigner un patient en ayant recours à une pratique qui n'est étayée par aucun fondement scientifique constitue une violation de l'article 4 de la loi du 22 avril 2019 relative à la qualité de la pratique des soins de santé (*devoir pour le professionnel de soins de santé de se laisser guider par des données scientifiques pertinentes*) ainsi que de l'article 5 de loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient (*droit du patient d'obtenir des prestations de qualité répondant à ses besoins*). En cas de non-respect de ces règles, le médecin (ou professionnel de soins de santé) pourrait faire l'objet de poursuites de la part de la Commission fédérale de contrôle de la pratique des soins de santé. La responsabilité civile du médecin (ou du professionnel de soins de santé) pourrait également être engagée si le client/patient a subi un dommage.

Si la pratique ne repose sur aucun fondement scientifique avéré et que leurs auteurs font naître des espoirs de guérison inexistantes auprès de leurs clients/patients, les auteurs de cette pratique pourraient également être poursuivis au pénal (pour escroquerie par exemple, article 496 du Code pénal).

- La technique Energy Enhancement System rentre-t-elle dans le cadre légal belge de l'art de guérir ?

- Le fait que des instituts de bien-être dépourvus de médecins proposent des séances d'EESystème constitue-t-il un exercice illégal de la médecine ?

L'art de guérir couvre l'art médical (en ce compris l'art dentaire) et l'art pharmaceutique (article 1er de la loi coordonnée du 10 mai 2015 relative à l'exercice des professions des soins de santé).

Il résulte de l'art. 3 de la loi précitée que constitue un exercice illégal de l'art médical, l'accomplissement *habituel* par une personne *n'étant pas médecin* de tout acte ayant pour objet ou présenté comme ayant pour

heeft, of wordt voorgesteld tot doel te hebben, bij een menselijk wezen, hetzij het onderzoeken van de gezondheidstoestand, hetzij het opsporen van ziekten en gebrekkigheden, hetzij het stellen van de diagnose, het instellen of uitvoeren van een behandeling van een fysieke of psychische, werkelijke of vermeende pathologische toestand, hetzij de inenting.

Als de techniek van het Energy Enhancement System wordt voorgesteld met als doel “het instellen of uitvoeren van een behandeling voor een pathologische, lichamelijke of psychische aandoening”, dan wordt deze techniek beschouwd als onderdeel van de geneeskunst (zelfs als het geen positief effect heeft op de gezondheidstoestand van de patiënt). In die omstandigheden mogen alleen personen die bevoegd zijn om de geneeskunst uit te oefenen deze techniek gebruiken. Elke andere persoon die deze techniek gewoonlijk gebruikt, beoefent onwettig de geneeskunst.

Op basis van de manier waarop deze techniek wordt voorgesteld, zijn wij geneigd te denken dat het waarschijnlijk is dat het als een techniek binnen het domein van de geneeskunde wordt opgevat:

“The Energy Enhancement System™ (EESystem™) generates multiple bio-active life enhancing energy fields, including “scalar waves” which can allow cell regeneration, improve immune function, provide relief from pain, detoxify the body, elevate moods, and assist in balancing right and left hemispheres of the brain to increase energy levels.”

(<https://www.eesystem.com/systems>)

Naar onze mening is het feit dat er een disclaimer op de websites staat met de verduidelijking dat dit geen techniek voor medisch gebruik is, niet voldoende om deze conclusie te ontkrachten. Wij zijn van mening dat de algemene voorstelling van de techniek klanten/patiënten waarschijnlijk zal misleiden en hen zal doen geloven dat het een techniek voor medische doeleinden is, of op zijn minst dat ze er gezondheidsvoordelen uit zullen kunnen halen.

- Nog een opmerking:

Om in Europa geïmporteerd en op de markt gebracht te worden, moeten medische hulpmiddelen voldoen aan de Europese regels. In het geval van dit apparaat lijkt het ons waarschijnlijk dat het geclassificeerd zal worden als een medisch hulpmiddel volgens de Europese verordening 2017/745 vanwege de presentatie en het gebruik dat ervan wordt gemaakt. Als de hulpmiddelen niet voldoen aan de normen van deze verordening, kunnen ze in principe niet worden geïmporteerd en gebruikt in de Europese Unie.

objet, à l'égard d'un être humain, soit l'examen de l'état de santé, soit le dépistage de maladies et déficiences, soit l'établissement du diagnostic, l'instauration ou l'exécution du traitement d'un état pathologique, physique ou psychique, réel ou supposé, soit la vaccination.

Si la technique Energy Enhancement System est présentée comme ayant pour objet « d'instaurer ou d'exécuter un traitement d'un état pathologique, physique ou psychique », alors cette technique sera considérée comme relevant de l'art de guérir (et ce même si elle n'a aucun effet positif sur l'état de santé des patients). Dans ces circonstances, seules les personnes habilitées à exercer l'art de guérir pourront faire usage de cette technique. Toute autre personne qui ferait usage habituel de cette technique exerce illégalement l'art de guérir.

Selon la présentation qui est faite de cette technique, nous tendons à considérer qu'il est probable qu'elle soit considérée comme une technique relevant de l'art médical :

“The Energy Enhancement System™ (EESystem™) generates multiple bio-active life enhancing energy fields, including “scalar waves” which can allow cell regeneration, improve immune function, provide relief from pain, detoxify the body, elevate moods, and assist in balancing right and left hemispheres of the brain to increase energy levels.”

(<https://www.eesystem.com/systems>)

Le fait qu'un disclaimer soit inséré sur les sites internet pour préciser qu'il ne s'agit pas d'une technique à usage médical ne suffit pas selon nous à mettre en échec cette conclusion. Nous sommes d'avis que la présentation globale de la technique est susceptible de tromper les clients/patients en leur laissant penser qu'il s'agit d'une technique à finalité médicale ou *a minima* qu'ils pourront retirer des bénéfices sur leur santé.

- Autre remarque :

Pour pouvoir être importés et mis sur le marché en Europe, les dispositifs médicaux doivent être conformes aux règles européennes. Dans le cas de ce dispositif, il nous semble probable qu'il soit classifié comme dispositif médical au sein du règlement européen 2017/745 en raison de sa présentation et de l'usage qui en est annoncé. Si les appareils ne respectent pas les normes de ce règlement, ils ne peuvent en principe pas être importés et utilisés en Union Européenne.